

A1 Mutka

A1.1

A1.2

Merkillä varoitetaan tien yleiseen linjaukseen nähden poikkeuksellisesta mutkasta

A2 Mutkia

A2.1

A2.2

Merkillä varoitetaan tien yleiseen linjaukseen nähden poikkeuksellisista mutkista

A3 Jyrkkä mäki

A3.1

A3.2

Merkillä voidaan varoittaa tien yleiseen linjaukseen nähden poikkeuksellisen jyrkästä mäestä. Merkissä voidaan esittää mäen pituuskaltevuus prosentteina.

A4 Kapeneva tie

A4

Merkillä voidaan varoittaa kapenevasta tiestä

A5 Kaksisuuntainen liikenne

A5

Merkillä varoitetaan yksisuuntaisen ajoradan muuttumisesta kaksisuuntaiseksi. Merkki sijoitetaan välittömästi ennen risteystä tai tienkohtaa, jossa ajorata muuttuu kaksisuuntaiseksi.

A6 Avattava silta

A6

Merkillä varoitetaan avattavasta sillasta

A7 Lautta, laituri tai ranta

A7

Merkillä varoitetaan lautasta, laiturista tai rannasta.

A8 Liikenneuhka

A8

Merkillä voidaan varoittaa edessä olevasta liikenneuhkasta

A9 Epätasainen tie

A9

Merkillä varoitetaan tien yleiseen kuntoon nähden yllättävästä ja poikkeuksellisen epätasaisesta tienkohdasta.

A10 Töyssyjä

A10

Merkillä voidaan varoittaa töyssystä, korotetusta suojatiestä tai muusta vastaavasta rakenteesta.

A11 Tietyö

A11

Merkillä varoitetaan tieosuudesta, jolla saattaa olla työkoneita, työntekijöitä taikka työstä tai työn keskeneräisyydestä johtuvia vaaroja, kuten irtokiviä tai kuoppia.

A12 Irtokiviä

A12

Merkillä voidaan varoittaa tiellä tilapäisesti olevista irtokivistä. Merkkiä ei yleensä käytetä soratiellä.

A13 Liukas ajorata

A13

Merkillä voidaan varoittaa tienpinnan liukkaudesta.

A14 Vaarallinen tien reuna

A14

Merkillä voidaan varoittaa korkeasta päällysteen reunasta tai heikosta tien reunasta.

A15 Suojatien ennakkovaroitus

A15

Merkillä voidaan varoittaa suojatiestä.

A16 Jalankulkijoita

A16

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa jalankulkijat usein ylittävät tien tai siirtyvät tielle.

A17 Lapsia

A17

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa liikkuu usein lapsia.

A18 Pyöräilijöitä

A18

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa polkupyöräilijät tai mopoilijat siirtyvät ajoradalle.

A19 Hiihtolatu

A19

Merkillä voidaan varoittaa risteävästä yleisesti käytetystä ladusta.

A20 Eläimiä

A20.1 Hirvi

A20.2 Poro

A20.3 Kauriseläin

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta tai tieosuudesta, jossa liikkuu eläimiä.

A21 Tienristeys

A21

Merkillä voidaan varoittaa risteyksestä, jossa 24 §:n 1 momentin säännöksen mukaisesti on väistettävä oikealta lähestyvää ajoneuvoa. Taajamassa merkillä varoitetaan tällaisesta risteyksestä aina, kun

nopeusrajoitus on 50 km/h tai korkeampi.

A22 Sivutien risteys

A22.1

A22.2

A22.3

A22.4

Merkillä voidaan varoittaa risteyksestä, jossa risteävää tietä kulkevalla on liikennemerkein osoitettu taikka 24 §:n 3 momentin mukainen väistämisvelvollisuus. Merkin nuolikuviota voidaan muuttaa olosuhteiden mukaan.

A23 Liikennevalot

A23

Merkillä voidaan varoittaa liikennevaloista.

A24 Liikenneympyrä

A24

Merkillä voidaan varoittaa liikenneympyrästä.

A25 Raitiovaunu

A25

Merkillä voidaan varoittaa raitiovaunusta.

A26 Rautatien tasoristeys ilman puomeja

A26

Merkillä varoitetaan rautatien tasoristeyksestä, jossa ei ole puomeja.

A27 Rautatien tasoristeys, jossa on puomit

A27

Merkillä varoitetaan rautatien tasoristeyksestä, jossa on puomit.

A28 Rautatien tasoristeuksen lähestymismerkit

A28.1 A28.2 A28.3

Merkkejä voidaan käyttää merkin A26 tai A27 lisäksi tehostamaan tasoristeuksen havaittavuutta. Merkit ovat tasaisin välein ennen tasoristeystä siten, että merkki A28.1 on kauimpana tasoristeyksestä merkin A26 tai A27 alla samassa pylväässä.

A29 Tasoristeys

A29.1

A29.2

Merkkiä käytetään rautatien tasoristeyksessä, jollei junasta varoiteta käsiohjauksella. Merkkiä voidaan käyttää myös raitiotien tasoristeyksessä. Merkkiä A29.1 käytetään yksiraiteisessa tasoristeyksessä ja merkkiä A29.2 kaksi- tai useampiraiteisessa tasoristeyksessä.

Merkki sijoitetaan yleensä 5–7 metrin etäisyydelle lähimmästä kiskosta.

A30 Putoavia kiviä

A30

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa tielle pudonneista tai putoavista kivistä saattaa aiheutua vaaraa liikenteelle.

A31 Matalalla lentäviä lentokoneita

A31

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa matalalla lentävät lentokoneet äänellään tai äkillisellä ilmestymisellään saattavat vaarantaa liikennettä.

A32 Sivutuuli

A32

Merkillä voidaan varoittaa tienkohdasta, jossa usein esiintyvä voimakas sivutuuli saattaa vaarantaa liikennettä.

A33 Muu vaara

A33

Merkillä voidaan varoittaa sellaisesta vaarasta, jota varten ei ole omaa varoitusmerkkiä. Vaaran laatu osoitetaan lisäkilvellä.

Liite 3.2

Etuaajo-oikeus- ja väistämismerkkit

B1 Etuaajo-oikeutettu tie

B1

Merkillä osoitetaan tie, jolla kulkevaa ajoneuvoa ja raitiovaunua risteävältä tieltä tulevalle ajoneuvolla ja raitiovaunulla on väistettävä. Väistämisvelvollisuus on osoitettu liikennemerkillä, jollei se perustu 24 §:n 3 tai 4 momentin säännökseen. Merkki sijoitetaan tällaisen tien alkuun ja tarpeellisiin kohtiin sen varrelle.

Lisäkilvellä H22.1 tai H22.2 varustettuna merkillä voidaan osoittaa kääntyvä etuaajo-oikeutettu suunta.

B2 Etuajo-oikeuden päätyminen

B2

Merkillä osoitetaan tienkohta, jossa merkillä B1 osoitettu etuajo-oikeus päättyy. Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää myös ennakkomerkkinä.

B3 Etuajo-oikeus kohdattaessa

B3

Merkillä osoitetaan tienkohta, jossa vastakkaisesta suunnasta tulevalle ajoneuvoille ja raitiovaunulle on määrätty väistämismääräyksiä merkillä B4.

B4 Väistämismääräyksiä kohdattaessa

B4

Merkillä osoitetaan, että vastakkaisesta suunnasta tulevalle ajoneuvolle ja raitiovaunulle on tarvittaessa annettava mahdollisuus ensiksi sivuuttaa merkillä osoitettu tienkohta.

B5 Väistämismääräyksiä kohdattaessa (8.5.2020/360)

B5

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvolla ja raitiovaunulla on väistettävä risteyksessä muita ajoneuvoja ja raitiovaunuja. Risteyksessä kääntyessä on lisäksi noudatettava 24 §:n 2 momentissa säädettyä väistämismääräyksiä. Liikenneympyrässä merkkiä käytetään merkin D2 kanssa.

Lisäkilpi H23.1 merkin yhteydessä osoittaa, että tietä risteää kaksisuuntainen pyörätie.

Lisäkilpi H22.1 tai H22.2 merkin yhteydessä osoittaa kääntyvän suunnan, jonka ajoneuvoja ja raitiovaunuja ajoneuvon ja raitiovaunun on väistettävä.

Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä. Lisäkilvellä H5 varustettuna merkkiä voidaan käyttää merkin B6 ennakkomerkkinä.

L:lla 360/2020 muutettu B5 kohta tulee voimaan 1.6.2020. Aiempi sanamuoto kuuluu:

B5 Väistämismääräyksiä kohdattaessa

B5

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvolla ja raitiovaunulla on väistettävä risteyksessä muita ajoneuvoja ja raitiovaunuja. Liikenneympyrässä merkkiä käytetään merkin D2 kanssa.

Lisäkilpi H23.1 merkin yhteydessä osoittaa, että tietä risteää kaksisuuntainen pyörätie.

Lisäkilpi H22.1 tai H22.2 merkin yhteydessä osoittaa kääntyvän suunnan, jonka ajoneuvoja ja raitiovaunuja ajoneuvon ja raitiovaunun on väistettävä.

Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä. Lisäkilvellä H5 varustettuna merkkiä voidaan käyttää merkin B6 ennakkomerkkinä.

B6 Pakollinen pysäyttäminen

B6

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvo ja raitiovaunu on pysäytettävä pysäytysviivan kohdalle. Missä pysäytysviivaa ei ole, ajoneuvo ja raitiovaunu on pysäytettävä sellaiseen kohtaan, josta on hyvä näkemä risteävään suuntaan. Muuten merkistä on voimassa, mitä merkistä B5 säädetään.

Tasoristeyksessä merkillä osoitetaan, että ajoneuvo on ennen tasoristeyksen ylittämistä pysäytettävä merkin kohdalle.

B7 Väistämisvelvollisuus pyöräilijän tienlytyspaikassa

B7

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvolla ja raitiovaunulla on väistettävä ajorataa pyörätien jatkeella ylittävää polkupyöräilijää. Merkillä voidaan osoittaa vain rakenteellisesti korotettu pyörätien jatke. Merkki voidaan sijoittaa ajoradan oikealle puolelle, yläpuolelle, ajoradalla olevalle korokkeelle tai ajoradan vasemmalle puolelle.

Liite 3.3

Kielto- ja rajoitusmerkit

C1 Ajoneuvolla ajo kielletty

C1

Merkki sijoitetaan kaikille suljetulle alueelle johtaville teille. Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan tien tai sen osan sulkevaan laitteeseen. Merkkiä voidaan käyttää myös liikenteen valvojan tai ohjaajan antamana pysäytysmerkinä.

C2 Moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo kielletty

C2

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan tien tai sen osan sulkevaan laitteeseen.

C3 Kuorma- ja pakettiautolla ajo kielletty

C3

Jos kielto koskee ajamista tietyn rekisteriotteesta ilmenevän kokonaisuudessaan ylittävällä kuorma- tai pakettiautolla, merkitään tämä raja lisäkilpeen.

C4 Ajoneuvoyhdistelmällä ajo kielletty

C4

Jos kielto koskee ajamista tietyn rekisteriotteesta ilmenevän kokonaisuudessaan ylittävällä perävaunulla, merkitään tämä raja lisäkilpeen.

C5 Traktorilla ajo kielletty

C5

Kielto koskee ajamista traktorilla jonka rakenteellinen nopeus on 60 kilometriä tunnissa tai sitä alempi. Kielto koskee myös ajamista moottorityökoneella ja kevyellä nelipyörällä.

C6 Moottoripyörällä ajo kielletty

C6

C7 Moottorikelkalla ajo kielletty

C7

C8 Vaarallisten aineiden kuljetus kielletty

C8

Merkillä kielletään vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä annetun Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen mukaisten vaarallisten aineiden kuljettaminen tiellä. Merkin yhteydessä käytetään aina lisäkilpeä H14, H15 tai H16.

C9 Linja-autolla ajo kielletty

C9

C10 Mopolla ajo kielletty

C10

C11 Polkupyörällä ajo kielletty

C11

C12 Polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty

C12

C13 Jalankulku kielletty

C13

C14 Jalankulku ja polkupyörällä ajo kielletty

C14

C15 Jalankulku ja polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty

C15

C16 Ratsastus kielletty

C16

C17 Kielletty ajosuunta

C17

Merkin sivuuttaminen ajoneuvolla ja raitiovaunulla on kielletty. Merkin sivuuttaminen polkupyörällä voidaan sallia lisäkilvellä H12.10 varustettuna tekstillä ”Ei koske”.

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan tien tai sen osan sulkevaan laitteeseen.

C18 Vasemmalle kääntyminen kielletty

C18

Merkillä kielletään ajoneuvolla vasemmalle kääntyminen ja U-käännös risteyksessä, jollei lisäkilvellä ole osoitettu muuta vaikutusaluetta.

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle.

C19 Oikealle kääntyminen kielletty

C19

Merkillä kielletään ajoneuvolla oikealle kääntyminen risteyksessä, jollei lisäkilvellä ole osoitettu muuta vaikutusaluetta.

C20 U-käännös kielletty

C20

Merkillä kielletään ajoneuvolla tulosuuntaan kääntyminen (U-käännös) seuraavassa risteyksessä ja ennen sitä.

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle.

C21 Ajoneuvon suurin sallittu leveys

C21

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun leveyden metreissä. Leveyttä mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

C22 Ajoneuvon suurin sallittu korkeus

C22

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun korkeuden metreissä. Korkeutta mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle.

C23 Ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu pituus

C23

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon ja ajoneuvoyhdistelmän suurimman sallitun pituuden metreissä. Pituutta mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

C24 Ajoneuvon suurin sallittu massa

C24

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun todellisen massan tonneissa. Ajoneuvoyhdistelmässä rajoitus koskee kutakin yksittäistä ajoneuvoa. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

C25 Ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa

C25

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvoyhdistelmän tai ajoneuvon suurimman sallitun todellisen massan tonneissa, jollei ajoneuvolle osoiteta muuta merkillä C24. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

C26 Ajoneuvon suurin sallittu akselille kohdistuva massa

C26

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun akselille kohdistuvan todellisen massan tonneissa. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon.

C27 Ajoneuvon suurin sallittu telille kohdistuva massa

C27

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon suurimman sallitun telille kohdistuvan todellisen massan tonneissa. Massaa mitattaessa otetaan myös kuorma huomioon. Jos telissä on enemmän kuin kaksi akselia, merkissä osoitetun suurimman sallitun telille kohdistuvan massan saa ylittää alla olevan taulukon mukaisesti. Taulukkoa sovelletaan myös muihin kuin telissä oleviin akselisiin silloin, kun peräkkäisten akselien välinen etäisyys on enintään 2,50 metriä.

Taulukko

Luku merkissä kolme akselia enemmän kuin kolme akselia

14 t	18 t	20 t
18 t	23 t	26 t
21 t	27 t	30 t

C28 Ohituskielto

C28

Merkillä kielletään muun liikkuvan moottorikäyttöisen ajoneuvon kuin kaksipyöräisen sivuvaunuttoman moottoripyörän tai mopon ohittaminen. Merkki ei koske kääntymistä varten ryhmittyneen ajoneuvon ohittamista ryhmittymisalueella eikä liittymiskaistalla kulkevan ajoneuvon ohittamista. Merkki on voimassa merkkiin C29 asti.

Merkki sijoitetaan ajoradan molemmille puolille.

C29 Ohituskielto päättyy

C29

Merkki sijoitetaan ajoradan molemmille puolille.

C30 Ohituskielto kuorma-autolla

C30

Merkillä kielletään muun liikkuvan moottorikäyttöisen ajoneuvon kuin kaksipyöräisen sivuvaunuttoman moottoripyörän tai mopon ohittaminen kuorma-autolla. Merkki ei koske kääntymistä varten ryhmittyneen ajoneuvon ohittamista ryhmittymisalueella eikä liittymiskaistalla kulkevan ajoneuvon ohittamista. Merkki on voimassa merkkiin C31 asti.

Merkki sijoitetaan ajoradan molemmille puolille.

C31 Ohituskielto kuorma-autolla päättyy

C31

Merkki sijoitetaan ajoradan molemmille puolille.

C32 Nopeusrajoitus

C32

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon ja raitiovaunun suurimman sallitun nopeuden kilometreinä tunnissa. Merkki on voimassa kyseisellä tiellä seuraavaan merkkiin C32–C34, E23, E24 tai E26 saakka. Merkin voimassaolo päättyy myös merkkiin E22, jollei välittömästi merkin E22 jälkeen ole liikennemerkillä osoitettu uutta nopeusrajoitusta.

Merkillä ja lisäkilvellä "Yleisrajoitus" voidaan ilmoittaa siirtymisestä nopeusrajoituksen alaiselta tieltä tai alueelta yleisen nopeusrajoituksen piiriin kuuluvalle alueelle. Merkillä ja lisäkilvellä "Alue" voidaan ilmoittaa siirtymisestä nopeusrajoitusalueen sisällä olevalta merkillä osoitetun nopeusrajoituksen alaiselta tieltä takaisin nopeusrajoitusalueelle.

Tiellä, jolla nopeusrajoitus on enintään 30 kilometriä tunnissa, voi olla töyssyjä, korotettuja suojateitä tai muita vastaavia rakenteita, joista ei liikennemerkillä erikseen varoiteta, tai muita nopeutta alentavia rakenteita, joita ei liikenteen ohjauslaitteella tai muulla vastaavalla tavalla erikseen osoiteta.

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajokaistan yläpuolelle, jolloin merkillä osoitetaan kyseisen ajokaistan ja ajokaistan viereisen pientareen nopeusrajoitus.

C33 Nopeusrajoitus päättyy

C33

Merkillä osoitetaan, että merkillä C32 osoitettu nopeusrajoitus päättyy ja siirrytään yleisen nopeusrajoituksen piiriin.

Kaksisuuntaisella tiellä, jossa on yksi ajorata ja kaksi ajokaistaa, merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle.

C34 Nopeusrajoitusalue

C34

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon ja raitiovaunun suurimman sallitun nopeuden kilometreinä tunnissa merkeillä rajoitetulla alueella. Alueen sisällä voidaan suurimmasta sallitusta nopeudesta määrätä muuta merkillä C32, E24 tai E26. Alueella, jolla nopeusrajoitus on enintään 30 kilometriä tunnissa, voi olla töyssyjä, korotettuja suojateitä tai muita vastaavia rakenteita, joista ei liikennemerkillä erikseen varoiteta, tai muita nopeutta alentavia rakenteita, joita ei liikenteen ohjauslaitteella tai muulla vastaavalla tavalla erikseen osoiteta.

C35 Nopeusrajoitusalue päättyy

C35

Merkki osoittaa merkillä C34 osoitetun nopeusrajoitusalueen päättymisen. Nopeusrajoitusalue päättyy myös toista nopeusrajoitusalueutta osoittavaan merkkiin C34.

Kaksisuuntaisella tiellä, jossa on yksi ajorata ja kaksi ajokaistaa, voidaan merkki sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle, jos merkin jälkeen suurin sallittu ajonopeus on korkeampi kuin ennen merkkiä.

C36 Ajokaistakohtainen kielto, rajoitus tai määräys

C36

Merkillä osoitetaan ajokaistaa koskeva kielto, rajoitus tai määräys. Muuten on voimassa, mitä merkissä osoitetusta kielto- ja rajoitusmerkistä ja määräysmerkistä on säädetty. Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkkinä.

C37 Pysäyttäminen kielletty

C37

Merkillä kielletään ajoneuvon pysäyttäminen muusta syystä kuin pakollisen liikenne-esteen takia tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Merkki on voimassa seuraavan maantien tai kadun risteykseen, merkkiin C37–C44 taikka merkillä E2 tai E3 osoitettuun pysäköintipaikkaan asti, jollei lyhyempää vaikutusalueutta ole osoitettu lisäkilvellä.

Merkki ei koske tässä laissa sallittua pysäyttämistä jalkakäytävälle, pyörätielle, linja-auton pysäkeille ja raitiovaunun pysäkeille.

C38 Pysäköinti kielletty

C38

Merkillä kielletään ajoneuvon pysäköinti tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin C37. Merkin yhteydessä voidaan sallittu pysäköinti-aika osoittaa lisäkilvellä.

Merkki ei koske 37 §:n 4 momentissa sallittua polkupyörän ja mopon pysäköintiä jalkakäytävälle ja pyörätielle.

C39 Pysäköintikieltoalue

C39

Merkkien C39 ja C40 rajoittamalla alueella on ajoneuvon pysäköinti kielletty. Alueen sisällä voidaan pysäköinnistä määrätä muuta erillisellä liikennemerkillä.

Merkki ei koske 37 §:n 4 momentissa sallittua polkupyörän ja mopon pysäköintiä jalkakäytävälle.

C40 Pysäköintikieltoalue päättyy

C40

Merkki osoittaa merkillä C39 osoitetun pysäköintikieltoalueen päättymisen.

Merkki voidaan sijoittaa myös yksinomaan ajoradalla olevalle korokkeelle, ajoradan vasemmalle puolelle tai sen yläpuolelle.

C41 Taksiasema-alue

C41

Merkillä kielletään pysäköinti muilta ajoneuvoilta kuin takseilta tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Merkki on voimassa merkkiin E8 asti.

C42 Taksin pysäyttämisaika

C42

Merkillä kielletään pysäyttäminen muilta ajoneuvoilta kuin takseilta tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Taksiliikenteessä olevan ajoneuvon pysäyttäminen on sallittu vain matkustajien ottamista tai jättämistä varten. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin C37.

C43 Kuormauspaikka

C43

Merkillä kielletään pysäyttäminen muilta ajoneuvoilta kuin kuormaavilta ja kuormaa purkavilta ajoneuvoilta tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Pysäyttäminen on sallittu myös matkustajien ottamista tai jättämistä varten. Vain tietyille ajoneuvoryhmälle sallittu pysäyttäminen osoitetaan lisäkilvellä E12. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin C37.

C44 Vuoropysäköinti

C44.1

C44.2

Merkillä C44.1 kielletään ajoneuvon pysäköinti kuukauden parittomina päivinä ja merkillä C44.2 kuukauden parillisina päivinä tien sillä puolella, jolle merkki on asetettu. Merkin vaikutusalue on sama kuin merkin C37. Pysäköintikielto on voimassa tarkoitetusta päivästä kello kahdeksasta seuraavaan päivään kello kahdeksaan, jolle lisäkilvellä ole muuta osoitettu.

Merkki ei koske 37 §:n 4 momentissa sallittua polkupyörän ja mopon pysäköintiä jalkakäytävälle ja pyörätielle.

C45 Pakollinen pysäyttäminen tullitarkastusta varten

C45

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvo on pysäytettävä tullitarkastusta varten.

C46 Pakollinen pysäyttäminen tarkastusta varten

C46

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvo on pysäytettävä merkissä osoitettua tarkastusta varten. Merkin teksti määräytyy tarkastuksen suorittajan mukaan.

C47 Moottorikäyttöisten ajoneuvojen vähimmäisetäisyys

C47

Merkillä osoitetaan, että moottorikäyttöisellä ajoneuvolla on pidettävä edellä kulkevaan moottorikäyttöiseen ajoneuvoon vähintään merkissä osoitettu etäisyys.

C48 Nastarenkailla varustetulla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo kielletty

C48

Merkillä kielletään nastarenkailla varustetulla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla ajo. Kielto ei koske ajoa tien varrella olevalle kiinteistölle, jos sille ei ole muuta ajokelpoista yhteyttä.

Liite 3.4

Määräysmerkit

D1 Pakollinen ajosuunta

D1.1

D1.2

D1.3

D1.4

D1.5

D1.6

D1.7

D1.8

D1.9

Merkillä osoitetaan ajoneuvolle sallitut ajosuunnat risteyksessä. Merkkien nuolikuvioita voidaan muuttaa olosuhteiden mukaan.

Merkit D.1.1 ja D1.2 sijoitetaan risteykseen tai sen taakse. Merkit D1.3–D1.9 sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Merkit voidaan lisäksi sijoittaa ajoradan vasemmalle puolelle tai ajoradalla olevalle korokkeelle.

Merkkejä D1.3–D1.9 voidaan käyttää ajokaistakohtaisina ryhmittymismerkkeinä, jolloin ne sijoitetaan asianomaisten ajokaistojen yläpuolelle. Merkeillä osoitetusta ryhmittymisjärjestelystä poiketen saavat kuitenkin vasemmalle kääntyvä polkupyöräilijä ja mopoilija ajaa suoraan risteyksen yli oikeanpuoleisinta suoraan ajavalle liikenteelle tarkoitettua ajokaistaa pitkin.

D2 Pakollinen kiertosuunta

D2

Merkillä osoitetaan ajoneuvolle sallittu ajosuunta ajoradalla liikenneympyrässä.

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Merkki voidaan lisäksi sijoittaa ajoradan vasemmalle puolelle.

D3 Liikenteenjakaja

D3.1

D3.2

D3.3

Merkillä osoitetaan, että ajoneuvolla saa sivuuttaa sen ajoradalla vain nuolen osoittamalta puolelta.

Merkki sijoitetaan ajoradalla olevalle korokkeelle tai muuhun esteeseen.

D4 Jalkakäytävä

D4

Merkillä osoitetaan jalkakäytävä, jota jalankulkijan on käytettävä kulkiessaan asianomaiseen suuntaan.

Merkki sijoitetaan jalkakäytävän oikealle puolelle tai yläpuolelle. Poikkeuksellisesti merkki voidaan sijoittaa yksinomaan jalkakäytävän vasemmalle puolelle.

D5 Pyörätie

D5

Merkillä osoitetaan pyörätie, jota polkupyöräilijän on käytettävä ajaessaan asianomaiseen suuntaan. Mopolla ajo pyörätieellä on sallittu, jos se osoitetaan tekstillisellä lisäkilvellä "Sallittu mopoille". Kaksisuuntainen pyörätie osoitetaan lisäkilvellä H23.2 tai H9.1. Jos kaksisuuntainen pyörätie on vain tien vasemmalla puolella ja ajoradan oikealla puolella olevan pientareen tai ajoradan oikean reunan käyttö on kulkureitin tai muun vastaavan syyn vuoksi turvallisempaa, polkupyöräilijä saa käyttää piennarta tai ajoradan oikeaa reunaa. Pyörätieellä ajettaessa on noudatettava, mitä tässä laissa säädetään ajoradalla ajamisesta.

Merkki sijoitetaan pyörätien oikealle puolelle tai yläpuolelle. Poikkeuksellisesti merkki voidaan sijoittaa yksinomaan pyörätien vasemmalle puolelle.

D6 Yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä

D6

Merkillä osoitetaan yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä, jota polkupyöräilijän ja jalankulkijan on käytettävä kulkiessaan asianomaiseen suuntaan. Muuten on pyörätiestä ja jalkakäytävästä voimassa, mitä merkeistä D4 ja D5 säädetään.

D7 Pyörätie ja jalkakäytävä rinnakkain

D7.1

D7.2

Merkillä osoitetaan rinnakkainen pyörätie ja jalkakäytävä. Merkissä olevat tunnukset osoittavat pyörätien ja jalkakäytävän keskinäisen sijainnin. Muuten on pyörätiestä ja jalkakäytävästä voimassa, mitä merkeistä D4 ja D5 säädetään.

D8 Moottorikelkkailureitti

D8

Merkillä osoitetaan moottorikelkkailureitti. Muulla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla kuin moottorikelkalla ei saa ajaa moottorikelkkailureitillä. Moottorikelkkailureitillä ajettaessa on noudatettava, mitä tässä laissa säädetään ajoradalla ajamisesta. Jalankulkijan on ensisijaisesti käytettävä reitin oikeaa puolta.

D9 Ratsastustie

D9

Merkillä osoitetaan ratsastustie, jota ratsastajan on käytettävä asianomaiseen suuntaan kuljettaessa. Ratsastustietä eivät muut kuin ratsastajat saa käyttää. Ratsastustiellä on noudatettava, mitä tässä laissa säädetään ajoradalla ajamisesta. Yhdistetty ratsastustie ja pyörätie tai jalkakäytävä osoitetaan allekkain sijoitetuilla merkeillä. Rinnakkainen ratsastustie ja pyörätie tai jalkakäytävä osoitetaan rinnakkain sijoitetuilla merkeillä.

D10 Vähimmäisnopeus

D10

Merkissä oleva luku osoittaa ajoneuvon nopeuden kilometreinä tunnissa, jota ei saa alittaa, ellei liikennetilanne sitä edellytä. Merkki on voimassa merkkiin D11 saakka.

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Merkki voidaan lisäksi sijoittaa ajoradan vasemmalle puolelle. Merkkiä voidaan käyttää myös merkissä C36.

D11 Vähimmäisnopeus päättyy

D11

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Merkki voidaan lisäksi sijoittaa ajoradan vasemmalle puolelle.

Liite 3.5

Sääntömerkit

E1 Suojatie

E1

Merkillä osoitetaan paikka, jossa on noudatettava suojatietä koskevia liikennesääntöjä. Merkki voidaan sijoittaa ajoradan oikealle puolelle, yläpuolelle, ajoradalla olevalle korokkeelle tai ajoradan vasemmalle puolelle. Jollei tiemerkinäällä L3 muuta osoiteta, osoittaa merkin paikka ajosuunnassa suojatien etureunan.

E2 Pysäköintipaikka

E2

Merkillä osoitetaan ajoradasta tiemerkinnoin erotettu alue, joka on varattu ajoneuvojen pysäköintiin tien sillä puolella, jolle merkki on pystytetty. Ajoradan ulkopuolella merkki on voimassa koko pysäköintialueella, ellei tiemerkinnoin toisin osoiteta. Pysäköintiä koskevat rajoitukset on ilmaistava lisäkilvellä. Lisäkilvellä H12, H21 tai H24 varustettuna merkki osoittaa, etteivät muulla kuin lisäkilvessä ilmaistulla ajoneuvolla saa pysäköidä alueelle. Merkissä voidaan osoittaa pysäköintipaikan tai -alueen numero- tai kirjaintunnus.

E3 Liityntäpysäköintipaikka

E3.1

E3.2

E3.3

E3.4

E.3.5

Merkillä osoitetut pysäköintipaikat on varattu ajoneuvojen liityntäpysäköintiin, jolloin ajoneuvon kuljettaja jatkaa matkaansa joukkoliikennevälineellä. Pysäköinti muussa tarkoituksessa on kielletty. Merkkiä E3.5 voidaan käyttää, jos pysäköintipaikat on tarkoitettu useamman eri joukkoliikennevälineen käyttäjille. Muutoin liityntäpysäköintiin sovelletaan, mitä merkistä E2 säädetään.

E4 Ajoneuvojen sijoitus pysäköintipaikalla

E4.1

E4.2

E4.3

Merkkiä voidaan käyttää merkkien E2 ja E3 yhteydessä tai niiden vaikutusalueella yksinään osoittamaan ajoneuvojen sijoitustapaa. Merkin kuviota voi muuttaa olosuhteiden mukaan.

E5 Kohtaamispaikka

E5

Merkkiä käytetään kapealla tiellä osoittamaan levennystä, joka on tarkoitettu ajoneuvojen kohtaamista varten. Pysäköinti kohtaamispaikalla on tien molemmilla puolilla kielletty. Merkki sijoitetaan levennyksen kohdalle.

E6 Linja-autopysäkki

E6

Merkillä osoitetaan paikka, joka on tarkoitettu linja-autoon nousemista tai siitä poistumista varten. Muuta ajoneuvoa kuin linja-autoa ei saa pysäköidä pysäkkikorokkeen kohdalle, tai jos pysäkkikoroketta ei ole, tiemerkinnoin osoitetulla matkalla merkin kummallekaan puolelle. Jos tiemerkinnoin ei ole, pysäköinti 12:ta metriä lähemmäksi merkkiä on kielletty. Tälle alueelle saa pysäyttää ajoneuvon, jos se voi tapahtua linja-autoliikennettä estämättä. Merkin yhteydessä voidaan esittää pysäkin nimi, linjojen tunnukset sekä muuta linja-autoliikennettä palvelevaa tietoa.

E7 Raitiovaununpysäkki

E7

Merkillä osoitetaan paikka, joka on tarkoitettu raitiovaunuun nousemista tai siitä poistumista varten. Ajoneuvoa ei saa pysäköidä pysäkkikorokkeen kohdalle, tai jos pysäkkikoroketta ei ole, tiemerkinnoin osoitetulla matkalla merkin kummallekaan puolelle. Jos tiemerkinnoin ei ole, pysäköinti 12:ta metriä lähemmäksi merkkiä on kielletty. Tälle alueelle saa pysäyttää ajoneuvon, jos se voi tapahtua raitiovaunuliikennettä estämättä. Merkin yhteydessä voidaan esittää pysäkin nimi, linjojen tunnukset sekä muuta raitiovaunuliikennettä palvelevaa tietoa.

E8 Taksiasema

E8

Merkki sijoitetaan ajosuunnassa taksiaseman takarajalle.

E9 Linja-autokaista

E9.1

E9.2

Merkillä osoitetaan linja-autoille varattu ajokaista. Jos ajokaista on varattu myös takseille, ilmoitetaan tämä merkin alareunassa olevalla merkinnällä "TAXI". Linja-autoille varattua ajokaistaa saavat käyttää myös raitiovaunut, hälytysajoneuvot, poliisin virkatehtävässä olevat ajoneuvot ja lisäksi mahdollisesti ilmoitetut muut ajoneuvot. Milloin linja-autokaista on ajoradan oikeassa reunassa, sitä saavat käyttää myös mopot ja polkupyörät. Ryhmittymiseen kääntymistä varten saavat linja-autokaistaa käyttää kaikki ajoneuvot. Merkin vaikutusalue ulottuu seuraavaan risteykseen, jollei merkillä E10.1 tai E10.2 ole toisin osoitettu.

Merkki sijoitetaan linja-autokaistan yläpuolelle sen alkamiskohtaan, ja se voidaan tarvittaessa toistaa.

E10 Linja-autokaista päätty

E10.1

E10.2

Merkki sijoitetaan linja-autokaistan yläpuolelle.

E11 Raitiovaunukaista

E11.1

E11.2

Merkillä osoitetaan raitiovaunuille varattu kaista. Jos raitiovaunukaista on varattu myös takseille, ilmoitetaan tämä merkin alareunassa olevalla merkinnällä "TAXI". Tällöin raitiovaunukaistaa saavat käyttää myös hälytysajoneuvot, poliisin virkatehtävässä olevat ajoneuvot ja lisäksi mahdollisesti ilmoitetut muut ajoneuvot.

Merkki sijoitetaan raitiovaunukaistan yläpuolelle sen alkamiskohtaan. Merkin vaikutusalue ulottuu seuraavaan risteykseen, jollei merkillä E12.1 tai E12.2 ole toisin osoitettu.

E12 Raitiovaunukaista päätty

E12.1

E12.2

Merkki sijoitetaan raitiovaunukaistan yläpuolelle.

E13 Pyöräkaista

E13.1

E13.2

Merkillä voidaan osoittaa pyöräkaista. Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle tai pyöräkaistan yläpuolelle.

E14 Yksisuuntainen tie

E14.1

E14.2

Merkillä osoitetaan tie, jolla on yksisuuntainen ajoneuvoliikenne. Tiellä voidaan sallia kaksisuuntainen polkupyöräliikenne lisäkilvellä H12.10 varustettuna tekstillä "Ei koske".

Merkki E14.2 sijoitetaan tien suuntaisesti.

E15 Moottoritie

E15

Merkkien E15 ja E16 rajoittamalla alueella on noudatettava moottoritieellä sekä sen liittymis- ja erkanemistiellä voimassa olevia liikennesääntöjä.

Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkinä ennen moottoritien alkamista.

E16 Moottoritie päättyy

E16

Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää moottoritien päättymisestä ilmoittavana ennakkomerkinä.

Moottoritien muuttumisesta moottoriliikennetieksi ilmoitetaan moottoritien päättymiskohtaan sijoitettavalla merkillä E17, jolloin ennakkomerkinä käytetään merkkiä E17 lisäkilvellä H4 varustettuna.

E17 Moottoriliikennetie

E17

Merkkien E17 ja E18 rajoittamalla alueella on noudatettava moottoriliikennetiellä sekä sen liittymis- ja erkanemistiellä voimassa olevia liikennesääntöjä.

Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää ennakkomerkinä ennen moottoriliikennetien alkamista.

E18 Moottoriliikennetie päättyy

E18

Lisäkilvellä H4 varustettuna merkkiä voidaan käyttää moottoriliikennetien päättymisestä ilmoittavana ennakkomerkinä.

Moottoriliikennetien muuttumisesta moottoritieksi ilmoitetaan merkillä E15, jolloin ennakkomerkinä käytetään merkkiä E16 lisäkilvellä H4 varustettuna.

E19 Tunneli

E19

Merkkien E19 ja E20 rajoittamalla tiejaksolla on noudatettava tunnelissa voimassa olevia liikennesääntöjä.

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Jos tulosuunnassa on kaksi tai useampia ajokaistoja, sijoitetaan samanlainen merkki lisäksi ajoradan vasemmalle puolelle.

E20 Tunneli päättyy

E20

Yksiajorataisella, kaksiajokaistaisella, kaksisuuntaisella tiellä merkki voidaan sijoittaa yksinomaan ajoradan vasemmalle puolelle.

E21 Häätöpysäyttämipaikka

E21

Merkillä osoitetulla pysäyttämipaikalla saa pysäyttää tai pysäköidä ajoneuvon vain hätä- tai vaaratilanteissa.

E22 Taajama

E22

Merkkien E22 ja E23 rajoittamalla alueella on noudatettava taajamassa voimassa olevia liikennesääntöjä.

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle. Jos tulosuunnassa on kaksi tai useampia ajokaistoja, sijoitetaan samanlainen merkki lisäksi ajoradan tai tulosuunnan vasemmalle puolelle.

E23 Taajama päättyy

E23

Yksiajorataisella, kaksiajokaistaisella, kaksisuuntaisella tiellä merkki voidaan sijoittaa yksinomaan ajoradan vasemmalle puolelle.

E24 Pihakatu

E24

Merkkien E24 ja E25 rajoittamalla alueella on noudatettava pihakadulla voimassa olevia liikennesääntöjä.

Merkki sijoitetaan yleensä tien oikeaan reunaan.

E25 Pihakatu päättyy

E25

Merkki sijoitetaan yleensä tien oikeaan tai vasempaan reunaan.

E26 Kävelykatu

E26

Merkkien E26 ja E27 rajoittamalla alueella on noudatettava kävelykadulla voimassa olevia liikennesääntöjä.

Merkki sijoitetaan yleensä tien oikeaan reunaan.

E27 Kävelykatu päättyy

E27

Merkki sijoitetaan yleensä tien oikeaan tai vasempaan reunaan.

E28 Pyöräkatu

E28

Merkkien E28 ja E29 rajoittamalla alueella on noudatettava pyöräkadulla voimassa olevia liikennesääntöjä.

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle puolelle.

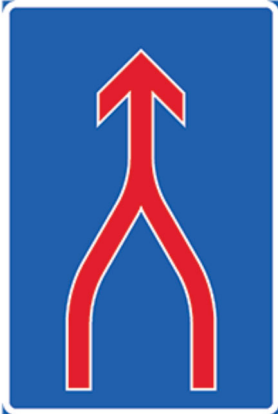
E29 Pyöräkatu päättyy

E29

Merkki sijoitetaan ajoradan oikealle tai vasemmalle puolelle.

E30 Ajokaistojen yhdistyminen

E30

Merkillä osoitetaan kahden ajokaistan yhdistyminen, jossa ajoneuvoilla vuorotellen siirrytään jatkuvalle ajokaistalle.

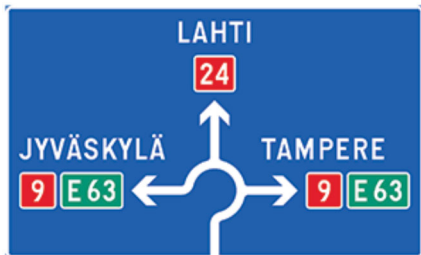
Liite 3.6

Opastusmerkit

F1 Suunnistustaulu

F1.1

F1.2

F1.3

F2 Suunnistustaulu

F2.1

F2.2

F2.3

F3 Ajokaistakohtainen suunnistustaulu

F3

Merkit F1–F3. Merkillä annetaan ennakkotieto risteyksen liikennesuunnista.

Merkkiä F2 voidaan käyttää myös risteyksessä.

Vihreä pohjaväri osoittaa moottoritien tai moottoriliikennetien suunnan. Musta pohjaväri osoittaa yksityisen tien suunnan. Valkoinen pohjaväri osoittaa paikalliskohteen. Keltainen pohjaväri ja musta teksti osoittaa kiertotien tai tilapäisen liikennejärjestelyn. Punaisella vinoristillä peitetty kohde osoittaa, että reitti kyseiseen kohteeseen on tilapäisesti pois käytöstä.

F4 Kiertotien suunnistustaulu

F4.1

F4.2

Merkillä annetaan ennakkotieto kiertotiestä. Merkki voidaan rajoittaa koskemaan siinä osoitettua ajoneuvoryhmää.

F5 Kiertotieopastus

F5

F6 Ajoreittiopastus

F6

Merkillä ilmoitetaan ajoreitti siinä olevan nuolen suuntaan silloin, kun alueella on rajoitettu kääntymistä tai siellä muuten on poikkeuksellisia liikennejärjestelyjä.

F7 Ajokaistaopastus

F7.1

F7.2

F7.3

F7.4

F7.5

F7.6

Merkillä osoitetaan ajokaistajärjestely merkkiä seuraavassa risteyksessä tai tienkohdassa, jonka ajokaistajärjestely poikkeaa tavanomaisesta. Merkin nuolikuviota sovelletaan tilanteen mukaan. Tilapäisissä liikennejärjestelyissä merkin pohjaväri on keltainen.

F8 Ajokaistan päättymisen

F8.1

F8.2

Merkin nuolikuvioita sovelletaan tilanteen mukaan. Tilapäisissä liikennejärjestelyissä merkin pohjaväri on keltainen.

F9 Viitoituksen koontimerkki

F9

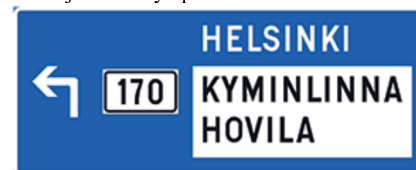
Merkillä osoitetaan viitoituskohteita, jotka ovat saavutettavissa seuraamalla merkin alaosassa esitettyä viitoituskohdetta, tiennumeroa tai liikennemerkkiä. Väreihin sovelletaan, mitä merkeistä F1–F3 säädetään.

F10 Ajokaistan yläpuolinen viitta

F10

F11 Ajokaistan yläpuolinen viitta

F11

F12 Ajokaistan yläpuolinen erkanemisviitta

F12

Merkit F10–F12. Merkillä osoitetaan liikennesuunta, jolle ajokaista on tarkoitettu, ja tarvittaessa useammat tällaiset ajokaistat ja liikennesuunnat. Väreihin sovelletaan, mitä merkeistä F1–F3 säädetään.

Merkki sijoitetaan ajokaistan yläpuolelle.

F13 Tienviitta

F13

F14 Erkanemisviitta

F14

Merkit F13–F14. Väreihin sovelletaan, mitä merkeistä F1–F3 säädetään.

F15 Kiertotien viitta

F15

F16 Osoiteviitta

F16

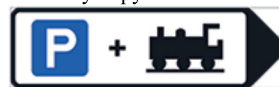
Merkin kannassa voidaan käyttää vapaamuotoista tunnusta.

F17 Osoiteviitan ennakkomerkki

F17

F18 Liityntäpysäköintiviitta

F18.1

F18.2

F18.3

F18.4

F18.5

F19 Jalankulun viitta

F19

F20 Pyöräilyn viitta

F20.1

F20.2

F21 Pyöräilyn suunnistustaulu

F21.1

F21.2

F22 Pyöräilyn etäisyystaulu

F22

F23 Pyöräilyn paikannimi

F23

Merkit F19–F23. Merkeissä voidaan käyttää reittitunnuksia ja muita vapaamuotoisia tunnuksia.

Jalankulkualueella voidaan käyttää myös muita reitti- ja paikannusmerkintöjä. Tilapäisissä liikennejärjestelyissä merkin pohjaväri voi olla keltainen.

F24 Umpitie

F24.1

F24.2

F24.3

Merkin kuviota voidaan soveltaa tilanteen mukaan.

F25 Enimmäisnopeussuositus

F25

Merkillä osoitetaan vaarallisessa tienkohdassa normaaleissa keli- ja liikenneolosuhteissa suositeltavaa enimmäisnopeutta.

F26 Etäisyystaulu

F26

Moottoritieillä ja moottoriliikennetiellä merkin pohjaväri on vihreä.

F27 Paikannimi

F27.1

F27.2

Moottoritieillä ja moottoriliikennetiellä merkin pohjaväri on vihreä. Paikalliskohteen osoittavan merkin pohjaväri on valkoinen.

Merkillä F27.1. voidaan osoittaa myös kunnan tai maakunnan raja, jolloin merkissä käytetään kunnan tai maakunnan vaakunaa. Merkillä F27.2 voidaan osoittaa vesistön nimi.

F28 Kansainvälisen pääliikenneväylän numero

F28

F29 Valtatien numero

F29

F30 Kantatien numero

F30

F31 Seututien numero

F31

F32 Muun maantien numero

F32

F33 Kehätien numero

F33

F34 Eritasoliittymän numero

F34

F35 Opastus numeron tarkoittamalle tielle

F35

F36 Varareitti

F36

Merkillä voidaan osoittaa numeroidun tien ennalta suunniteltu varareitti, jonne liikenne ohjataan päätien ollessa tilapäisesti suljettu.

F37 Moottoritien tunnus

F37

F38 Moottoriliikennetien tunnus

F38

F39 Lentoasema

F39

F40 Autolautta

F40

F41 Matkustajasatama

F41

F42 Tavarasatama

F42

F43 Tavaraterminaali

F43

F44 Teollisuusalue tai yritysalue

F44

F45 Vähittäiskaupan suuryksikkö

F45

Merkillä voidaan osoittaa maakuntakaavan mukainen merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö.

F46 Pysäköinti

F46.1

F46.2

Merkin yhteydessä voidaan vaihtuva pysäköintitilatiieto esittää mustalla pohjalla olevalla valkoisella tai keltaisella tekstillä tai numerolla taikka vihreällä tai punaisella tekstillä.

F47 Rautatieasema

F47

F48 Linja-autoasema

F48

F49 Keskusta

F49

F50 Tietylle ajoneuvolle tarkoitettu reitti

F50

Merkin kuva vaihtelee ajoneuvoryhmän mukaisesti.

F51 Vaarallisten aineiden kuljetukselle tarkoitettu reitti

F51

F52 Jalankulkijalle tarkoitettu reitti

F52

F53 Esteetön reitti

F53

F54 Reitti, jolla on portaat

F54.1

F54.2

F55 Reitti ilman portaita

F55.1

F55.2

F55.3

F55.4

F56 Hätäuloskäynti

F56.1

F56.2

F57 Poistumisreitti

F57.1

F57.2

Liite 3.7

Palvelukohteiden opastusmerkit

G1 Palvelukohteen opastustaulu

G1

G2 Palvelukohteen opastustaulu

G2

G3 Palvelukohteen erkanemisviitta

G3

Merkit G1–G3. Merkin pohjaväri on sininen tai ruskea, joka määräytyy merkissä käytettävien tunnusosien mukaan.

G4 Palvelukohteen osoiteviitta

G4

G5 Palvelukohteen osoiteviitan ennakkomerkki

G5

G6 Radioaseman taajuus

G6

Merkillä oleva luku osoittaa radioaseman taajuutta, jolla lähetetään säännöllisesti liikennettä koskevia tiedotuksia.

G7 Opastuspiste

G7

G8 Opastustoimisto

G8

G9 Ensiapu

G9

G10 Autokorjaamo

G10

G11 Polttoaineen jakelu

G11.1

G11.2

G11.3

G11.4

Merkki G11.1 Bensiini tai etanoli. Merkki G11.2 Paineistettu maakaasu. Merkki G11.3 Sähkö. Merkki G11.4 Vety.

G12 Hotelli tai motelli

G12

G13 Ruokailupaikka

G13

G14 Kahvila tai pikaruokapaikka

G14

G15 Käymälä

G15

G16 Retkeilymaja

G16

G17 Leirintäalue

G17

G18 Matkailuajoneuvoalue

G18

G19 Levähdysalue

G19

G20 Ulkoilualue

G20

G21 Häät puhelin

G21

G22 Sammutin

G22

Merkit G7–G22. Merkin tunnusosa voidaan käyttää opastusmerkeissä.

G23 Museo tai historiallinen rakennus

G23

G24 Maailmanperintökohde

G24

G25 Luontokohde

G25

G26 Näköalapaikka

G26

G27 Eläintarha tai -puisto

G27

G28 Muu nähtävyys

G28

G29 Uintipaikka

G29

G30 Kalastuspaikka

G30

G31 Hiihtohissi

G31

G32 Maastohiihtokeskus

G32

G33 Golfkenttä

G33

G34 Huvi- ja teemapuisto

G34

G35 Mökkimajoitus

G35

G36 Aamiaismajoitus

G36

G37 Suoramyyntipaikka

G37

G38 Käsityöpaja

G38

G39 Kotieläinpiha

G39

G40 Ratsastuspaikka

G40

Merkit G23–G40. Merkin tunnusosaa voidaan käyttää opastusmerkeissä G1–G5.

G41 Matkailutie

G41.1

G41.2

Merkeissä G41.2 käytetään matkailutien yksilöllistä tunnusta.

G42 Tilapäinen opastusmerkki

G42

Merkeissä voidaan käyttää vapaamuotoista tunnusta.

Liite 3.8

Lisäkilvet

H1 Kohde risteävässä suunnassa

H1

Lisäkilpeen voidaan lisätä etäisyyttä osoittavia lukuja.

H2 Kohde nuolen suunnassa

H2.1

H2.2

H2.3

H3 Vaikutusalueen pituus

H3

H4 Etäisyys kohteeseen

H4

H5 Etäisyys pakolliseen pysäyttämiseen

H5

H6 Vapaa leveys

H6

H7 Vapaa korkeus

H7

H8 Sähköjohdon korkeus

H8

Lisäkilvessä oleva luku ilmoittaa turvallisen korkeuden sähköjohdon kohdalla.

H9 Vaikutusalue molempiin suuntiin

H9.1

H9.2

H10 Vaikutusalue nuolen suuntaan

H10

H11 Vaikutusalue päättyy

H11

H12 Ajoneuvoryhmä

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkillä osoitettu kielto, rajoitus, määräys tai sääntö koskee vain lisäkilvessä ilmaistua ajoneuvoa. Jos kielto, rajoitus, määräys tai sääntö ei koske lisäkilvessä ilmaistua ajoneuvoa, lisäkilvessä käytetään tekstiä "Ei koske". Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää lisäkilpeä H24.

H12.1 Henkilöauto

H12.2 Linja-auto

H12.3 Kuorma-auto

H12.4 Pakettiauto

H12.5 Matkailuperävaunu

H12.6 Matkailuauto

H12.7 Invalidin ajoneuvo

Lisäkilpi H12.7. Invalidin ajoneuvo on ajoneuvo, joka on erityisesti varustettu vammaisen henkilön käyttöön tai kuljetukseen taikka jossa on liikuntaesteisen pysäköintitunnus. Lisäkilpeä voidaan käyttää myös merkin A15 ja A33 yhteydessä, jolloin se tarkoittaa, että tienkohdassa on erityisesti varottava vammaisia.

H12.8 Moottoripyörä

H12.9 Mopo

H12.10 Polkupyörä

H12.11 Moottorikelkka

H12.12 Traktori

H12.13 Vähäpäästöinen ajoneuvo

Lisäkilpi H12.13. Vähäpäästöinen ajoneuvo on ajoneuvo, jonka yhdistettyä kulutusta vastaava hiilidioksidipäästö on lisäkilven lukemaa pienempi. Päästö on ilmoitettu ajoneuvoliikennerekisterissä.

H13 Pysäköintitapa

H13.1

H13.2

Lisäkilvellä osoitetaan ajoneuvon sijoitus reunakiveen nähden.

H14 Kielto ryhmän A vaarallisten aineiden kuljetukselle

H14

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkillä C8 osoitettu kielto koskee vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä annetun Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen mukaisen ryhmän A vaarallisten aineiden kuljetusten läpiajoa.

H15 Kielto ryhmän B vaarallisten aineiden kuljetukselle

H15

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkillä C8 osoitettu kielto koskee vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä annetun Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen mukaisen ryhmän B vaarallisten aineiden kuljetusten läpiajoa. Kuljetus on sallittu, jos aineen kuormaus- tai purkamispaikka sijaitsee sanotuin merkein rajoitetulla alueella. Kuormaus- tai purkamispaikalle on ajettava lyhintä reittiä, ja ajoneuvo on viipymättä kuormauksen jälkeen siirrettävä pois merkein rajoitetulta alueelta.

H16 Tunneliluokka

H16

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkillä C8 osoitettu kielto koskee Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen mukaisten vaarallisten aineiden kuljetuksia tunnelissa. Kirjain B, C, D tai E osoittaa tunneliluokan.

H17 Voimassaoloaika

H17.1

Lisäkilpi H17.1. Arkipäivä maanantaista perjantaihin.

H17.2

Lisäkilpi H17.2. Arkilauantai.

H17.3

Lisäkilpi H17.3. Sunnuntai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä tai kirkollinen juhlapäivä. Kellonajan punainen väri ei vaihdu lisäkilven pohjaväriin mukaan.

H18 Aikarajoitus

H18

Merkin C38 yhteydessä on lisäkilvellä osoitetun minuuttimäärän (min) tai tuntimäärän (h) ylittävä pysäköinti kielletty. Merkin E2, E3 tai E4 yhteydessä lisäkilpi ilmoittaa pisimmän sallitun pysäköintiajan.

H19 Pysäköintiajan alkamisen osoittamisvelvollisuus

H19.1

H19.2

Lisäkilvellä osoitetaan pysäköintiajan alkamisen osoittamisvelvollisuus pysäköitäessä muuta moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuin mopoa ja moottoripyörää. Lisäkilvellä osoitetaan myös kaikkia ajoneuvoja koskeva pysäköintiin liittyvä aikarajoitus.

Aikarajoituksesta on voimassa, mitä lisäkilven H18 kohdalla säädetään. Aikarajoitus lasketaan kuitenkin alkavaksi pysäköinnin alkamista seuraavasta puoli- tai tasatunnista.

Jos aikarajoitus on voimassa vain tietynä aikana ja ajoneuvo on pysäköity aikana, jolloin rajoitus ei ole voimassa tai jolloin rajoituksen voimassaolon päättymiseen on alle puoli tuntia, sallittu pysäköintiaika lasketaan alkavaksi silloin, kun rajoitus tulee seuraavan kerran voimaan.

H20 Maksullinen pysäköinti

H20

Merkin C38 yhteydessä lisäkilpi osoittaa, että pysäköinti on kiellon estämättä sallittu, jos pysäköinnistä on suoritettu vahvistettu maksu. Merkin E2, E3 tai E4 yhteydessä lisäkilpi osoittaa, että pysäköintipaikan käytöstä on suoritettava vahvistettu maksu.

Maksuvelvollisuus on voimassa lisäkilvessä ilmoitettuna voimassaoloaikana. Jollei voimassaoloaikaa ole ilmoitettu, maksuvelvollisuus on aina voimassa. Lisäkilvessä voidaan lisäksi ilmoittaa maksun suorittamistapa (esimerkiksi "Lippuautomaatti" tai "Ennakkomaksu").

Jos vahvistettu maksu on suoritettu muulla tavalla kuin kyseistä pysäköintipaikkaa tai -aluetta varten tarkoitettuun pysäköintimittariin, maksun suorittamista osoittava pysäköintilippu tai maksulaite on pysäköimisen ajaksi sijoitettava näkyvään paikkaan, autossa tuulilasin tai sivulasin sisäpuolelle niin, että lipun tai laitteen etupuoli on kokonaisuudessaan ulkoapäin nähtävissä ja luettavissa.

Mitä kolmannessa kappaleessa säädetään, ei koske sähköisesti suoritettuja maksuja.

H21 Latauspaikka

H21

Lisäkilvellä osoitetaan sähkökäyttöisen ajoneuvon lataukseen tarkoitettu paikka. Lisäkilpeä käytetään merkin E2 yhteydessä.

H22 Etuajo-oikeutetun liikenteen suunta

H22.1

H22.2

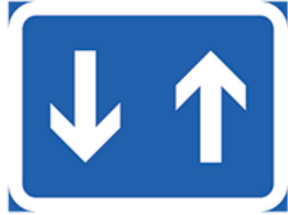
Paksummalla viivalla osoitetaan etuajo-oikeutetun liikenteen suunta ja ohuemmalla viivalla suunnat, jotka ovat liikennemerkillä B5 tai B6 osoitettu väistämismuunnoksiksi. Etuajo-oikeutetussa suunnassa lisäkilpeä käytetään merkin B1 tai A33 yhteydessä.

H23 Kaksisuuntainen pyörätie

H23.1

Lisäkilvellä H23.1 voidaan osoittaa risteävä kaksisuuntainen pyörätie. Lisäkilpeä käytetään merkin B5 tai B6 yhteydessä.

H23.2

Lisäkilpeä H23.2 käytetään merkkien D5–D7 yhteydessä.

H24 Tekstillinen lisäkilpi

Ajoittain sumua

H24

Jos liikenteen ohjauksessa tarvitaan lisäkilpeä, jota ei ole tässä laissa vahvistettu, voidaan käyttää tekstillistä lisäkilpeä.

H25 Huoltoajo sallittu (8.5.2020/360)

H25

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkestä ilmenevän kiellon estämättä on sallittu:

- 1) kiinteistön, sillä olevien rakennusten, tilojen ja laitteiden huoltoon tai vartiointiin liittyvä kuljetus silloin, kun se on välttämätöntä;
- 2) jakeluliikenne sekä sellaisten tavaroiden kuljetus, joiden kantamista ei niiden painon tai muun erityisen syyn takia ole kohtuullista edellyttää;
- 3) sellaisen henkilön kuljetus, jonka toiminta- tai liikkumiskyky tai kyky suunnistautua on iän, vamman tai sairauden takia taikka muusta syystä rajoittunut;

- 4) lasten kuljetus, jos yhdellä henkilöllä on valvottavanaan useampi kuin yksi alle seitsemän vuoden ikäinen lapsi;
- 5) asiakkaan noutaminen ja tuominen taksiliikenteessä olevalla ajoneuvolla;
- 6) ajoneuvon kuljettaminen, jos siinä on liikkumisesteisen pysäköintitunnus; tai
- 7) ajoneuvon kuljettaminen, jos siinä on kotihoidon pysäköintitunnus.

L:lla 360/2020 muutettu H25 kohta tulee voimaan 1.6.2020. Aiempi sanamuoto kuuluu:

H25 Huoltoajo sallittu

H25

Lisäkilvellä osoitetaan, että liikennemerkestä ilmenevän kiellon estämättä on sallittu:

- 1) kiinteistön, sillä olevien rakennusten, tilojen ja laitteiden huoltoon tai vartiointiin liittyvä ajo silloin, kun se on välttämätöntä;
- 2) jakeluliikenne sekä sellaisten tavaroiden kuljetus, joiden kantamista ei niiden painon tai muun erityisen syyn takia ole kohtuullista edellyttää;
- 3) sellaisen henkilön kuljetus, jonka toiminta- tai liikkumiskyky tai kyky suunnistautua on iän, vamman tai sairauden takia taikka muusta syystä rajoittunut;
- 4) lasten kuljetus, kun yhdellä henkilöllä on valvottavanaan useampi kuin yksi alle seitsemän vuoden ikäinen lapsi;
- 5) asiakkaan noutaminen ja tuominen taksiliikenteessä olevalla ajoneuvolla; tai
- 6) ajoneuvon kuljettaminen, kun kuljettaja on liikuntavammaainen.

H26 Hätäpuhelin ja sammutin

H26

Lisäkilvellä osoitetaan hätäpuhelin tai sammutin taikka molemmat hätäpysäyttämipaikan varustuksen mukaan. Lisäkilpeä käytetään merkin E21 yhteydessä.

Liite 3.9

Muut liikenteenohjaukseen tarkoitettut merkit

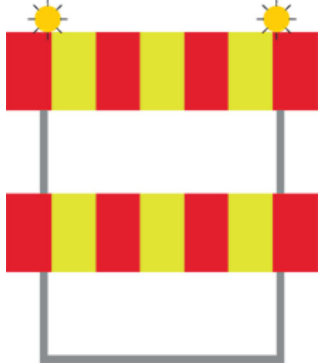
II Sulkupuomi

Merkit I1–I4. Sulkulaitteilla suljetaan tie tai tien osa, taikka ohjataan liikenne halutulle ajolinjalle. Tielle asetettavien sulkulaitteiden värit ovat punainen ja keltainen. Tienkäyttäjien varoittamiseksi voidaan sulkulaitteissa käyttää vilkkuvaa tai kiinteää keltaista valoa. Jos tie on suljettu ajoneuvoliikenteeltä, sulkulaitteissa voidaan käyttää kiinteää punaista valoa. Merkkeihin voidaan kiinnittää liikennemerkkejä niin kuin siitä valtioneuvoston asetuksessa erikseen säädetään.

I1

I2 Sulkuaita

I2.1

I2.2

I3 Sulkupylväs

I3.1

I3.2

I3.3

Merkkiä I3.1 käytetään ajokaistan vasemmassa reunassa ja merkkiä I3.2 ajokaistan oikeassa reunassa.

I4 Sulkukartio

I4

I5 Taustamerkki

Merkit I5–I8. Ajojalan ulko- tai yläpuolella olevissa kiinteissä esteissä ja varoituslaitteissa käytettävät värit ovat musta ja keltainen. Tilapäisissä liikennejärjestelyissä käytettävät värit ovat punainen ja keltainen.

I5

Merkillä I5 voidaan osoittaa poikkeuksellisen pienisäteisiä kaarteita tai yllättäviä ajosuunnan muutoksia, ja sitä voidaan käyttää T-risteyksen taustamerkinä.

I6 Kaarteen suuntamerkki

I6

Merkkiä I6 voidaan käyttää kaarteissa, jonka kaarresäde pienenee.

I7 Reunamerkki

I7.1

I7.2

Merkillä I7 voidaan osoittaa tien reuna esteen kohdalla tai kun ajorata kapenee äkillisesti. Merkkiä I7.1 käytetään tien vasemmassa reunassa ja merkkiä I7.2 tien oikeassa reunassa.

I8 Korkeusmerkki

I8

Merkkiä I8 käytetään esteessä, kun sallittu alikulkukorkeus on alle 4,4 metriä.

I9 Alikulun korkeusmitta

I9

Merkillä voidaan osoittaa alikulkukorkeus paikoissa, joissa korkeus vaihtelee tien poikkisuunnassa.

I10 Liikennemerkkipylvään tehostamismerkki

I10.1

I10.2

Merkillä voidaan tehostaa liikennemerkkipylvään näkyvyyttä.

I11 Erkanemismerkki

I11

Merkillä osoitetaan erkanevan tien alkamiskohta.

I12 Reunapaalu

I12.1

I12.2

Merkkiä I12.1 käytetään ajoradan vasemmalla puolella ja merkkiä I12.2 ajoradan oikealla puolella.

I13 Siirtokehotus

I13

Merkkiä käytetään ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain ([828/2008](#)) [6 §:ssä](#) määritetyissä tilanteissa. Merkissä voidaan kertoa siirtokehotuksen syy, voimassaoloaika, yhteystiedot ja muita tarvittavia tietoja.

I14 Paikannusmerkki

I14

Merkillä osoitetaan paikannuspiste moottorikelkkailureitillä.

I15 Automaattinen liikennevalvonta

I15

Merkillä osoitetaan tiejakso, jossa on automaattista liikennevalvontaa.

I16 Tekninen valvonta

I16

Merkillä osoitetaan paikka, jossa viranomainen suorittaa teknistä valvontaa.

I17 Poronhoitoalue

I17.1

I17.2

Merkki sijoitetaan poronhoitoalueen rajalle tärkeimmille teille. Merkki voidaan toistaa poronhoitoalueella.

I18 Yleinen nopeusrajoitus

I18

Merkillä ilmoitetaan rajanylityspaikoilla ja autolauttasatamissa Suomen yleisistä nopeusrajoituksista.

I19 Valtion raja

I19

Liite 4.1

Pituussuuntaiset tiemerkinnot

K1 Keskiviiva

Keskiviiva on valkoinen katkoviiva, joka erottaa ajoradalla vastakkaiset ajosuunnat toisistaan. Jatkuva ajaminen keskiviivan päällä on kielletty. Keskiviivaa voidaan käyttää myös pyörätiellä. Keskiviivan viivan ja välin suhde on 1:3. Keskiviiva voidaan korvata kahdella rinnakkaisella keskiviivalla.

K2 Ajokaistaviiva

Ajokaistaviiva on valkoinen katkoviiva, joka erottaa ajokaistat toisistaan. Jatkuva ajaminen ajokaistaviivan päällä on kielletty. Ajokaistaviivan viivan ja välin suhde on 1:3. Ryhmittymisalueella viivan ja välin suhde voi olla 1:1. Toisistaan erkanneiden liikennesuuntien välillä ajokaistaviiva on normaalia leveämpi.

Pyöräkaista, linja-autokaista tai raitiovaunukaista erotetaan muusta ajoradasta normaalia leveämmällä ajokaistaviivalla, jonka viivan ja välin suhde on 1:1.

K3 Sulkuviiva

Sulkuviiva on yhtenäinen ajokaistojen välissä oleva valkoinen viiva. Ajoneuvolla ei saa ylittää ajosuunnalleen tarkoitettua sulkuviivaa eikä ajaa sen päällä. Ajoneuvolla ei myöskään saa ajaa ajoneuvolle tarkoitettua vastakkaiset ajosuunnat erottavan sulkuviivan vasemmalla puolella. Sulkuviiva on tarkoitettu ajoneuvon ajosuunnalle silloin, kun sulkuviivan vieressä sen oikealla puolella ei ole katkoviivaa. Jos sulkuviiva on tarkoitettu molemmille ajosuunnille, käytetään kaksoissulkuviivaa.

Pyöräkaista, linja-autokaista tai raitiovaunukaista erotetaan muusta ajoradasta normaalia leveämmällä sulkuviivalla.

K4 Varoitusviiva

Varoitusviiva on valkoinen katkoviiva, joka ilmoittaa alkavasta vastakkaiset ajosuunnat erottavasta sulkuviivasta. Varoitusviivan viivan ja välin suhde on 3:1. Varoitusviiva on tarkoitettu ajoneuvon ajosuunnalle silloin, kun varoitusviivan vieressä sen oikealla puolella ei ole ajokaistaviivaa tai sulkuviivaa.

Vaihtuvasuuntainen ajokaista osoitetaan ajokaistan molemmiin puolin olevalla kaksoisvaroitusviivalla.

K5 Sulkualue

Sulkualue osoitetaan sulkuviivalla rajatulla valkoisella viivoituksella. Sulkualue voi rajautua myös reunaviivaan tai reunakiveen. Viivoitus voidaan korvata kokonaan tai osittain yhtenäisellä valkoisella merkinnällä.

Ajoneuvon kuljettaminen sekä pysäyttäminen ja pysäköinti sulkualueella on kielletty.

K6 Reunaviiva

Reunaviiva on yhtenäinen valkoinen viiva, joka osoittaa ajoradan reunan. Reunaviivaa voidaan käyttää myös pyörätiellä. Reunaviivan jatke voidaan merkitä valkoisella katkoviivalla risteykseen, jossa sivusuunnan ajoneuvoille on liikennemerkillä osoitettu väistämiselvollisuus tai jos risteys on liikennevalo-ohjattu. Katkoviiva voidaan merkitä myös ajoradasta erotettujen pysäkkien tai vastaavien alueiden kohdalla. Viivan ja välin suhde on 1:1.

Liite 4.2

Poikkisuuntaiset tiemerkinnot

L1 Pysäytysviiva

Pysäytysviiva on yhtenäinen valkoinen tien poikkisuuntainen viiva. Sillä voidaan osoittaa paikka, jota ennen ajoneuvo on liikennemerkin tai liikennevalon mukaisesti pysäytettävä.

L2 Väistämisviiva

Väistämisviiva on pienistä valkoisista kolmioista muodostuva tien poikkisuuntainen viiva. Väistämisviivalla voidaan tehostaa liikennemerkillä B4, B5 tai B7 osoitettua väistämiselvollisuutta.

L3 Suojatie

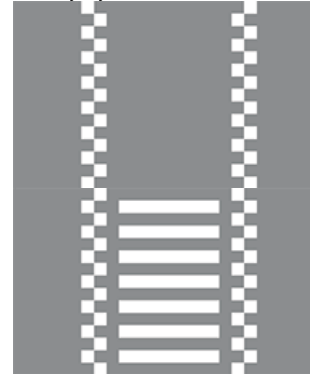
Suojatie osoitetaan valkoisella tien suuntaisella juovituksella.

L4 Pyörätien jatke

Pyörätien jatke osoitetaan kahdella valkoisella katkoviivalla. Merkintää käytetään osoittamaan pyörätieltä tulevalle polkupyöräilijälle ja mopoilijalle ajoradan ylityspaikka. Merkintää voidaan käyttää myös muissa polkupyöräilijälle ja mopoilijalle tarkoitetuissa ajoradan ylityspaikoissa. Pyörätien jatke merkitään vain, jos väistämiselvollisuus ajorataa ylittäviä kohtaan on osoitettu liikennemerkillä B5, B6 tai B7. Pyörätien jatke merkitään myös liikennevalo-ohjatussa ajoradan ylityskohdassa. Jos pyörätien jatke merkitään suojatiemerkinän rinnalle tai keskelle, suojatien puoleista katkoviivaa ei tarvitse merkitä.

L5 Töyssy

Töyssy merkitään valkoisella ruutumerkinällä. Merkintää käytetään myös korotetun suojatien tai muun vastaavan rakenteen yhteydessä.

L6 Heräteraidat

Poikittain ajosuunnassa oleva valkoisten viivojen ryhmä, heräteraidat, ilmoittaa tienkohdasta, jossa tulee noudattaa erityistä tarkkaavaisuutta ja kiinnittää huomiota ajonopeuteen. Poikkiviivojen vaikutuksen tehostamiseksi käytetään ääntä tai tärinää aiheuttavia rakenneratkaisuja. Heräteraitoja voidaan käyttää myös tehostamaan 24 §:n 4 momentin väistämivelvollisuutta.

Liite 4.3

Muut tiemerkinnot

M1 Ajokaistanuoli

Valkoisella ajokaistanuolella voidaan ryhmittymistä varten osoittaa, mihin suuntaan tai suuntiin asianomaista ajokaistaa käyttävä saa risteyksestä poistua. Ajokaistanuolella osoitetusta ryhmitysjärjestelystä poiketen saa polkupyöräilijä ja mopoiilija, joka aikoo kääntyä vasemmalle, ajaa risteyksen yli oikeanpuoleista suoraan ajavalle liikenteelle tarkoitettua ajokaistaa pitkin.

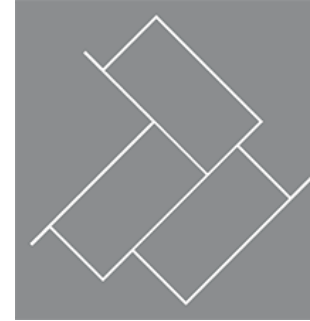
Ajokaistanuolella voidaan osoittaa myös kulkusuunta ajokaistalla ja pyörätiellä.

M2 Ajokaistan vaihtamisnuoli

Valkoisella ajokaistan vaihtamisnuolella voidaan ilmoittaa ajokaistan päätymisestä. Vastakkaisille ajosuunnille tarkoitettujen ajokaistojen väliin sijoitettuna ajokaistan vaihtamisnuolella voidaan tehostaa varoitusviivan K4 vaikutusta.

M3 Pysäköintialue

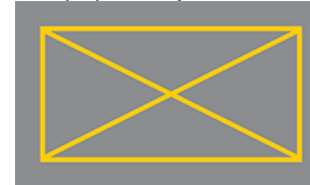
Liikennemerkillä osoitettu pysäköintialue erotetaan ajoradasta yhtenäisellä valkoisella viivalla. Samanlaisella viivalla voidaan osoittaa ajoneuvojen sijoitus alueen sisällä. Pihakadulla pysäköintialue voidaan osoittaa ilman liikennemerkkiä.

M4 Keltainen reunamerkintä

Keltaisella yhtenäisellä reunamerkinnällä voidaan osoittaa linja-auton tai raitiovaunun pysäkkiin liittyvä pysäyttämisrajoitus. Merkinnällä voidaan epäselvissä tapauksissa selvittää liikennemerkillä osoitettua tai 37 ja 38 §:n mukaista pysäyttämisen- tai pysäköintikieltoa. Keltainen reunamerkintä merkitään reunatukeen tai ajoradan reunaviivan päälle.

M5 Pysäyttämisrajoitus

Keltaisella pysäyttämisrajoitusmerkinnällä voidaan tehostaa liikennemerkillä osoitettua pysäyttämiskieltoa, joka ei koske kaikkia ajoneuvoryhmiä.

M6 Ohjausviiva

Ohjausviiva on valkoinen katkoviiva, jota voidaan käyttää ohjaamaan liikenne sille tarkoitetulle ajokaistalle.

M7 Jalankulkija

Valkoista jalankulkijamerkintää voidaan käyttää jalkakäytävällä tai muilla jalankulkuun käytetyillä alueilla.

M8 Pyöräilijä

Valkoista pyöräilijämerkintää käytetään pyöräkaistalla, pyörätiellä, pyörätien jatkeella ja pyöräilijän odotustilassa. Merkintää käytetään myös yksisuuntaisella tiellä, jolla polkupyöräliikenne on sallittu molempiin suuntiin.

M9 Väistämisvelvollisuutta osoittava ennakkomerkintä

Valkoisella kolmiomerkinnällä voidaan tehostaa liikennemerkillä B5 osoitettua väistämisvelvollisuutta.

M10 "STOP"-ennakkomerkintä

Valkoisella "STOP"-merkinnällä voidaan tehostaa liikennemerkillä B6 osoitettua pakollista pysäyttämistä.

M11 "P"-merkintä

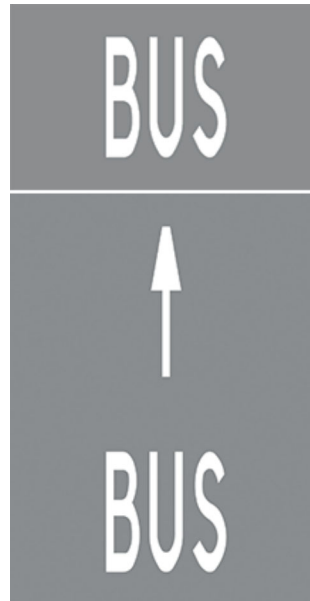
Valkoista "P"-merkintää voidaan käyttää liikennemerkillä osoitetulla pysäköintipaikalla. Pihakadulla pysäköintialue voidaan osoittaa ilman liikennemerkkiä.

M12 Invalidin ajoneuvo

Valkoista invalidin ajoneuvo -merkintää voidaan käyttää liikennemerkillä osoitetulla invalidin ajoneuvolle tarkoitetulla pysäköintipaikalla.

M13 "BUS"-merkintä

Valkoista "BUS"-merkintää voidaan käyttää liikennemerkillä osoitetulla linja-autokaistalla, linja-autolle tarkoitetulla pysäköintipaikalla tai pysäkillä. Yhdistettynä ajokaistanuolen kanssa merkinnällä tehostetaan liikennemerkillä osoitettua linja-autolle ja mahdollisesti muulle ajoneuvolle sallittua muusta liikenteestä poikkeavaa ajosuuntaa.

M14 "TAXI"-merkintä

Valkoisella "TAXI"-merkinnällä voidaan osoittaa liikennemerkillä osoitettu taksiasema tai taksiruutu.

M15 Lataus

Valkoisella latausmerkinnällä voidaan osoittaa liikennemerkillä osoitettu ladattavalle sähkökäyttöiselle ajoneuvolle tarkoitettu latauspaikka.

M16 Nopeusrajoitus

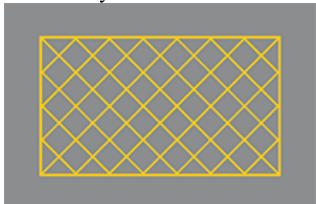
Valkoisella nopeusrajoitusmerkinnällä voidaan tehostaa liikennemerkillä osoitettua nopeusrajoitusta.

M17 Tiennumero

Valkoisella tien numero -merkinnällä voidaan osoittaa tien numero.

M18 Risteysruudutus

Keltaisella risteysruudutuksella voidaan osoittaa, että ajoneuvoa ei saa pysäyttää merkinnän kohdalle.

M19 Liikennemerkki

Liikennemerkkimerkinnällä voidaan tehostaa liikennemerkkin vaikutusta.

Liite 5.1